

bb.63. fogadásfolyt /p

a szivélyes légkörben lezajlott fogadáson megjelent fehér Lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, szurdi István belkereskedelmi miniszter, dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese; a vendéglátó szövetkezetek országos tanácsa elnökének tisztében rév Lajos, az okisz elnöke, valamint dr. Molnár Frigyes, a szövetség elnöke és Szabó István, a tot elnöke, továbbá közéletünk, szövetkezeti társadalmunk számos más kiválósága, dr. Mauritz Bonow elnök vezetésével ott voltak a fogadáson a szövetkezetek nemzetközi szövetsége vezető testületének tagjai, valamint a budapestre akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

--

bb.64. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

p la

1973. október 13.

- 60. bányász művés-z
 - 61. hazaérkezett romániából a pártmunkás küldöttség
 - 62. halál- és gázolás
 - 63. sznsz -fogadás
 - 64. hírjegyzék.
- /mti/

--

-38.-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

F. 21.25

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 14.

bb 1 a telefondoktor a nagyvárosi veszélyekről

i vt gg hi bh hgy

1973. október 14.

az október 13 és 20-a közötti héten a telefondoktor beszámol hallgatónak a közelmúltban megalakult telefondoktor-klub első összejöveteléről, amelyet a Tit Kossuth klubjában tartottak. az első személyes találkozás irán igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a „páciensek” körében. jellemző erre, hogy a 150 személy befogadására alkalmas teremben csaknem 200-an voltak jelen és tettek fel sok-sok kérdést a szakembereknek.

a 171-925-ös azámot hívók érdekes tájékoztatást kaphatnak az első klub-összejövetel napirendjén szerepelt témákról: a nagyvárosi ember idegességéről, azokról a veszélyekről, amelyek a levegőszennyeződés, a zsúfoltság, a zajártalom, a felgyorsult életritmus következtében fenyegetik az emberek egészségét. a telefondoktor egyben hasznos tanácsokat is ad arra vonatkozólag, hogyan lehet okosan, közös erővel leküzdeni az említett és egyéb társadalmi gondokat - a civilizációs ártalmakat. ennek legjobb útja: szervezeten, tudatosan, okosan, rendezetten élni. /mti/

--

9.20 bh

Tóth

- 1 -

bb 2. martinek józsef kamaratárlata tolnán

vid bh la

1973. október 14.

tolnán vasárnap megnyílt martinek józsef festőművész kamara-kiállítása. a nagyközségben élő, pécsi származású idős festőművész 32 festményét, grafikáját mutatják be két hétig a művelődési házban, majd a nagyobb községekben is vándoroltatják.

martinek józsef vezette 1964-ig tolna megye nyári művésztelepét. alkotásait országsszerte megismerték a kiállításokon. új kiállításán főleg tájképek és portrék láthatók. ugyanakkor már készül az életművét szemléltető tárlatára is, amit a jövő év elején rendeznek majd szekszárdon./mti/

bb 3. alföldi vadászok

vid bh la

1973. október 14.

megkezdődött az őszi vadászati idény, vasárnap tartották az első közös nagyvadászatot az alföldön. a szántóföldeken, mezőkön - csongrád, bács, szolnok és hajdu megye területein. a puskások elsősorban fácánkakasra, fogolyra és vadkacsára lőttek, a mezei-nyul vadászatok később kezdődnek. a hírek szerint bőséges zsákmány ígérkezik apróvadból. az idény alatt több mint százezer lőtt fácánt vár a mavad kecskeméti telepe. az első nagyobb szállítmányt - a vasárnapi terítésből - hétfőn fogadják ./mti/

bb 4. szolnoki képzőművészek közös tárlata kecskeméten

vid bh la

1973. október 14.

rangos képzőművészeti tárlat nyílt vasárnap kecskeméten. szolnok város művésztelepének két neves alkotója mutatja be műveit a kecskemétieknek. gácsi Mihály grafikusművésznek több mint hatvan alkotása, rézkarca, tollrajza, linóleummetszete látható a tárlaton. a kiállító művésztársa, szabó László szobrász pedig mintegy 50 művét - kő- és öntöttbronz szobrákat, hegesztett rézlemez-domborítását és érméjét - mutatja be. a szolnokiak kettős tárlatát bodor Jenő, a bács-kiskun megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője nyitotta meg a kecskeméti megyei múzeum kiállító terméiben.

/mti/

Tolnán

--
- 2 -

bb 5. vasárnapi szüretelők a kiskunságban

vid bh la

1973. október 14.

nincs pihenő, sürgősen a szüret a kiskunság vidékén, ahol a bornakvaló harminc százaléka még a tőkéken van, és a szárazság töppezti, fogyasztja a termést. ezért vasárnap általános szüreti napot hirdettek a gazdaságok. a más területen foglalkoztatott dolgozók és a családtagok is részt vettek a közös munkában. segítségükkel egész nap csorgott a must: 30 000 mázsa szőlő került a présbe. a háztáji gazdaságokban ez volt az utolsó szüreti vasárnap./mti/

--

bb 6. dr. szakács ödönnek,

gk bh hgy

1973. október 14.

a legfelsőbb bíróság elnökének vezetésével a legfelsőbb bíróság küldöttsége vasárnap Ilija Dosen-nak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság legfelsőbb bírósága elnökének meghívására Belgrádba utazott, ahol a szövetségi és a köztársasági legfelsőbb bíróságok munkamódszereivel, elvi irányító tevékenységével és az igazságszolgáltatás szervezeti kérdéseivel kíván megismerkedni./mti/

--

bb 7. hazaérkezett csehszlovákiából a vöröskereszt küldöttsége

k ms/pá-ju la

1973. október 14.

vasárnap hazaérkezett csehszlovákiából a magyar vöröskereszt küldöttsége: dr. Gegesi Kiss Pál elnök, dr. Vidosfalvi Magda főtitkár-helyettes és Óz Ferenc, a vöröskereszt békés megyei titkára. egyhetes csehszlovákiai tartózkodásuk alatt tanulmányozták a baráti csehszlovák vöröskereszt munkáját és széleskörű tapasztalatcserét folytattak a két szervezet tevékenységének számos területéről./mti/

--

13.20/ju

101450

- 3 -

bb 8. kis Is dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes
gné-ju La 1973. október 14.

- utügyi vezető szakemberekből álló küldöttséggel - münchenbe
utazott - a nemzetközi utügyi szövetség /irf/ vii. világkong-
resszusára. /mti/

--

bb 9. nagyüzem a budapesti távfűtő műveknél

i sb/gné-ju La 1973. október 14.

a fővárosi távfűtő művek üzemében vasárnap hét urh-rádiós
szerelőkocsit állt készenlétben arra, hogy a pénteken megkezdett
próbaűtés esetleges zavarait azonnal orvosolja. az ügyeltesek-
nek azonban nem sok munkája akadt, vasárnap délelőtt mindössze
két telefonhívás alapján kellett riasztani a szerelőket, hogy
egy-egy lakás hibás radiátorát megjavítsák.

a próbaűtés egyébként mindjárt nagyüzemmel kezdődött,
hiszen éjszakánként a főváros több kerületében fagypontra alá
süllyedt a hőmérséklet. szombaton az 5.3, vasárnap pedig
az előre jelzett 9 fokos napi középhőmérsékletet kellett
kiegészíteni a több, mint 80 ezer budapesti távfűtéses la-
kás szobájában 20, fürdőszobájában 24, konyhájában és mellék-
helyiségekben 16 fokos megre, pedig hivatalosan csak hétfőn,
október 15-én kezdődik a fűtési idény. az előrejelzések sze-
rint hétfőn is a 9 fokos napi középhőmérsékletet kell alapul
venni a távhőellátásban. az üzemszerű hőszolgáltatásban egyet-
len nagy gond még a xxii. kerület Leányka utcai lakótelep
két épületének fűtése, mert az új kazánház építése előre-
láthatóan csak e hónap végére fejeződik be, s így jó esetben
is csak november első hetében kapcsolhatják be a távfűtést.
/mti/

--

bb 10. a hideg miatt százezer -százötven ezer kilowattal na-
gyobb teljesítménnyel dolgoznak a hazai erőművek

i sb/gné-ju La 1973. október 14.

a sarkvidéki eredetű hidegre érzékenyen reagált az
ország. a nagy, 12-15 fokos hőmérsékletcsökkenés ugrásszerű-
en növelte a melegtermelésre legkézenfekvőbb elektromos hő-
sugárzó és fűtőeszközök, berendezések felhasználását. az or-
szágos teherelosztó központtól kapott tájékoztatás szerint a
hazai erőművek azonnal követték a váratlan áramigényt. a hi-
deg ellensúlyozására 100.000-150.000 kilowattal növelték az
energiatermelés teljesítményét. ez a többlet annyi, mint amenny-
nyit két nagyipari városunk - miskolc és győr - teljes villa-
mosenergia-igénye.

/ folyt. köv. /

13.30/ju

Tóth

- 4 -

bb 10. / a hideg miatt 1. folyt./-ju

a sokéves tapasztalatok szerint azonban a háztartásoknak ez
a magas áramigénye csak átmeneti, s akkor is visszaesne, ha
a zord időjárás továbbra sem enyhülne. a kályhafűtéses háztar-
tások, amelyeknek nagy része most még tartozkodott a tüzelőfel-
hordástól, ugyanis előbb-utóbb rátér a téli ,, menetrendre,,
begyújtja kályháit és megszünteti az elektromos pótfűtést.
/mti/

--

bb halálos balesetek

i sb/gné-ju La 1973. október 14.

bács megyében fajszi külterületén drabant ferencné 65
éves budapesti játékaru kiskereskedő személygépkocsiját a
síkos úton nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel ve-
zette, s így az megcsuszott, áttért az uttest bal oldalára
és egy autóbussznak ütközött. a baleset következtében drabant
ferencné a kórházba szállítás után meghalt. férje, drabant
ferenc 72 éves nyugdíjas, életveszélyes sérülést szenvedett.

borsodnádasi belterületén puporka zoltán 6 éves bor-
sodnádasi gyermek féktávolságon belül egy autóbussz olda-
lának rohant, s a kerekek alá került. a súlyosan megsérült
kisfiú a kórházba szállítás közben meghalt.

szombathely belterületén szombathelyi pál 31 éves guta-
töttösi kocsihajtó, a szombathelyi építő és szállítási vállá-
lat lovaskocsijáról a Lovak közé esett, majd a kerekek alá
került s a helyszínen meghalt.

budapesten ii. kerületében a török u.5-számú házban a
lakásán füstmérgezés következtében meghalt sziklai györgyné,
82 éves nyugdíjas. a balesetet vizsgáló bizottság megállapi-
totta, hogy a heverőn hagyott bekapcsolt hőszugárzó eldőlt, meg-
gyújtotta az ágyneműt, s ennek füstje okozta a tragédiát.

borsodnádasi megyében nagybarocskán krasznai márton 42 éves
éjjeliőr a tsz műhelykocsijában szakszerűtlenül kezelte az
olajkályhát, s tűz keletkezett. a műhelykocsi leégett, s ace-
ttilén gázipalackja felrobbant. krasznai márton a helyszínen
meghalt.

szabolcs-szatmár megyében a rakamazi győzelem tsz. major-
jában tetőcsatorna tisztítása közben négy méter magasról le-
esett ádám jános 23 éves rakamazi tsz-tag és a helyszínen meg-
halt. /mti/

--

13.20/ju

Tóth

- 5 -

bb 12. időjárásjelentés

ju la

1973. október 14.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. október 14-én,
vasárnap délben:

az éjszakai lehülés tovább
gyengül

Szárazföldünk időjárását a gyors változások jellemzik. az éjszakai felett kialakult alacsony nyomású légköri képződés helyenként zivatarokat okoz. a közép-európát elárasztó hideg levegő a kárpát-medence felett átmenetileg nyugalomba jutott, hatására helyenként felszakadozott a felhőzet és a szél mérséklődött. a skandináv-félszigeten az óceánról áramló nedves levegő erősen felhős, néhány helyen esős időt okoz. a szovjetunió európai területének középső része felett alacsony nyomású örvény található, amely az említett területeken sok helyen esőt, moszkvában és környékén pedig havazást eredményez. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárását a délnyugat felől közeledő enyhe, nedves levegő határozza meg, így változékony, de enyhébb lesz az idő.

hazánkban szombaton a dunántúlon borult, máshol változóan felhős idő volt. az ország keleti felében 4-9 órán át sütött a nap. főként a dunántúlon és a duna-tisza közén helyenként esett az eső, a hegyeken havazott. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg az 1 mm-t. a hőmérséklet napközben nyugaton 5-8 máshol 8-12 fokig emelkedett.

vasárnap hajnalra általában 0-5 fokig hűlt le a levegő, északon helyenként -1, -2, fokot is mértek. délelőtt változóan felhős volt az ég. eső sehol sem esett. a hőmérséklet 11 órára az északi megyékben 8-13 máshol 14-18 fokig emelkedett. budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 5,3 fok volt, 5,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. budapesten vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 14 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, erősen süllyed.

várható időjárás hétfő estig: változóan felhős idő, elsősorban délnyugaton, majd az ország többi részén is szórva esővel. fokozatosan megélnkülő, helyenként megerősödő déli, délnyugati szél. a hajnali órákban pára-
sodás, egy-két helyen ködképződés. az éjszakai lehülés tovább gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4-9. legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn: 13-18 fok között.

a duna vízállása: 166 cm. /mti/

14.00/ju

- 6 -

bb 13. csokonai emlékkiállítás debrecenben

vid-ju la

1973. október 14.

csokonai vitéz Mihály születésének 200. évfordulója alkalmából vasárnap kiállítást nyitottak meg debrecenben az ősi református kollégiumban, ahol a költő diákéveit töltötte. a kollégium oratóriumában megtartott ünnepségen dr. makkai lászló professzor méltatta a felvilágosodás nagy költőjének életét, munkásságát. a könyvtárban megrendezett kiállításon bemutatják csokonai műveit, a kollégiumban töltött évek emlékeit. /mti/

--

bb 14. finn képzőművész kiállítása pécsen

vid-ju la

1973. október 14.

matti koskela finn képzőművész alkotásaiból nyílt tárlat vasárnap pécsen, a déryné utcai kiállítóteremben. az eseményen jelen volt az alkotó is, az első képzőművész, aki a magyar- finn kulturális egyezmény keretében hazánk művészeti életét tanulmányozza. /mti/

--

bb 15. muzeumi kiállítások szolnok megyében

vid-ju la

1973. október 14.

a muzeumi, műemlékvédelmi és honismereti hónap eseményei vasárnap folytatódtak szolnok megyében. turkevén megnyitották a finta testvérek nagyszabású tárlatát. a csikósbojtárból lett világhírű szobrász és festőművész finta sándor grafikáit tárták a közönség elé. finta gergely, művésznevén zádory oszkar csontfaragványait állították ki. kiállítást egri mária művészettörténész nyitotta meg.

/ folyt. köv./

14.10/ju

- 7 -

bb 15. / muzeumi ... 1. flyt./-ju

a jászberényi jász muzeumban az új szerzemények kiállításával párhuzamosan tudományos előadás hangzott el a nyári néprajzi gyűjtőtábor eredményeiről. a nyáron egyetemisták csoportja kéthetes néprajzi expedíciót indított a jászágban és az öreg tanyai házakból számos értékes néprajzi leletet mentett ki.

a törökszentmiklósi művelődési ház ifjúsági klubja a honismereti hónap kiemelkedő rendezvényeként emlékturát indított csikós józsef 1919-es törökszentmiklósi mártír váci sírházhoz, s megkoszorúzták a művelődési ház névadójának síremlékét. /mti/

--

bb 16. vasárnapi ,, paprikamentés,, csongrádban

vid-ju la

1973. október 14.

csongrádban vasárnap is serényen dolgoztak a szegedi fűszerpaprikatermelő tájkörzetben. az aszály kedvezőtlenül befolyásolta a terméshozamot. szerencsére a hosszú, fagymentes ősz segített abban, hogy ami megtermett, azt károsodás nélkül betakaríthassák. a korábban bokrokra hagyott zöld szőlőbe beért csöveket szüretelték most a ,, böngésző csapatok,, hogy a várható fagyveszélyt megelőzzék. a megfagyott és dércsípelt paprika ugyanis könnyen romlásnak indul, veszít minőségéből.

ugyancsak meggyorsították a kertészetekben még kint lévő paradicsom és a pritaminpaprika szedését, a kadarka és a kövidinka szőlő szüretelésében közép- és általános iskolások segítettek a gazdaságokban. az idei termés vidékenként változóan 10-20 százalékkal több és lényegesen jobb minőségű a tavalyinál. /mti/

--

14.17/ju

Tótk

- 8 -

bb 17. szijgyártókiállítás nyirbátorban

vid-ju la

1973. október 14.

egy régi szijgyártóműhely felszerelését és termékeit mutatják be azon a kiállításon, amely vasárnap nyílt meg a nyirbátori báthori istván muzeumban. egy kihalóban lévő mesterség munkaeszközeivel, termékeivel ismerkedhet meg a közönség siket péter 75 éves szijgyártómester közreműködésével. a berendezés egy részét is ő adományozta a muzeumnak, amikor abbahagyta a munkát. de nemcsak egyetlen műhely felszerelése látható itt, ezenkívül még tizenhárom kézműipari berendezés és termék megismerésére van lehetőség. nyirbátorban van ugyanis az ország legnagyobb kézműipari gyűjteménye. sok olyan műhely és kisipar felszerelését és termékeit őrzik itt, amelyek egy részét a fiatalabb nemzedék már nem is ismeri. /mti/

--

bb 18. régészek a pécsi széchenyi tér alatt

vid-ju la

1973. október 14.

pécsett vasárnap sem tartottak szünetet a régészek a város szívében nemrég előbukkant középkori lelet feltárásán, amely szinte ,, házhoz,, hozta az eredményt a janus pannonius muzeum széchenyi téri épülete és a dzsámi között. a városi tanács építési osztályának szervezése folytán egyszerre dolgozott itt az áramszolgáltató, a gázmű és a vízmű. árokmélyítés közben a gépek kemény faragott köveket forgattak ki, amelyekről kiderült, hogy a sok forrásban említett, szent bertalanról elnevezett templom maradványai. a három vállalatja régészek ezután párhuzamosan dolgoztak példás összhangban. mindenki úgy végezte a munkáját, hogy a másikat ne akadályozza. I. Cs

a mintegy ötven méter hosszú árok a középkorba vezette vissza pécs e kicsiny részén a kutatókat. az itt állt templom a török hódoltságig működött, a törökök idején elhanyagolták, lassan elpusztult. amikor a dzsámit építették, a templom köveit is felhasználták, az északi és keleti részen pedig a régi templom megmaradt falai kerítésfélét képeztek a dzsámi körül. 1939-ben, amikor a dzsámi modern templom-része készült, gosztonyi gyula építész megtalálta a templom déli és középső hajóját. most megvan az északi pontos helye is. előkerültek az egykori török dzsámi stukkó ablakainak maradványai üveggel, tehát pontosan rekonstruálható a dzsámi egy-egy üveglablaka is. tudományos kutatás szempontjából érdekes, amit a mostani feltárás bizonyít, hogy a széchenyi téren, illetve a tér többszáz éves elődjén a mostaninál északabbra zajlott az élet.

/ folyt. köv./

14.35/ju

Tótk

- 9 -

bb 18. / régészek a ... 1. folyt./-ju

a régészek lemérték, lefényképezték mindazt, amit az árok láthatóvá tett és pontos alaprajz készült az egykori templomról. /mti/

--

vbb 19 . békés megyei grafikusművészek őszi tárlata a gyulai várban

vid-ju la

1973. október 14.

a békés megyei grafikusok hagyományos őszi tárlatát - a muzeumi és műemléki hónap keretében - vasárnap gyulán nyitották meg a középkori vár lovagtermében. 95 különböző témájú grafikát, akvarelt, temperát sorakoztatott fel a kiállítók. különösen nagy sikert aratott koszta rozália, gaburek károly, miklós istván, lipják pál, párzsa jános, molnár antal, vágréti istván alkotóművész munkája. a kiállító művészek elsősorban az alföldi városokban, falvakban bekövetkezett fejlődést, az itt élő emberek élet- és munkakörülményeit örökítették meg. /mti/

--

bb 20. gaburek károly első önálló kiállítása békéscsabán

vid-ju la

1973. október 14,

gaburek károly fiatal békéscsabai festőművész első önálló kiállítását vasárnap nyitották meg békéscsabán a munkácsy Mihály muzeumban. 42 különböző méretű olajfestményel mutatkozott be szülővárosában. különösen nagy sikert aratott az „esküvő”, a „paraszti temetés”, az „ősz a tanyán”, című festménye.

az ünnepi megnyitón enyedi g.sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára méltatta gaburek károly munkásságát. /mti/

--

14.40/ju

Tólsár

- 10 -

bb 21. z.szabó lászló győri fotóművész tárlata salgótarjánban

vid-ju la

1973. október 14.

a 15 éve működő győri fotoklub alapító tagja és titkára, z. szabó lászló fotóművész kiállítása nyílt meg vasárnap a salgótarjáni józsef attila művelődési központ fotogalériájában. a számos hazai és nemzetközi kiállításon sikeresen szerepelt fotóművész alkotásainak legjavából mintegy hatvan képet állított ki salgótarjáni tárlatán. /mti/

--

bb 22. arany páva - nemzetközi népzenei fesztivál televíziós elődöntője salgótarjánban

vid-ju la

1973. október 14.

megkezdődtek az arany páva nemzetközi népzenei verseny magyar televíziós elődöntői. a salgótarjáni józsef attila művelődési központban vasárnap dr. ortutay gyula akadémikusnak, a fesztivál zsűrielnökének megnyitója után nyolc együttes és három szólólista lépett fel, köztük a legendai kétnyelvű - szlovák és magyar népdalokat megszólaltató - nemzetiségi asszonykórus, a csolnoki német trió, a hollókői menyecskekórus és a „röpülj, páva...!”, vetélkedőkről már jól ismert mazsaroFF mária.

a magyar televízió, a népművelési intézet és a hazafias népfront közösen meghirdetett arany páva nemzetközi népzenei fesztiváljára eddig nyolc ország - köztük a szovjetunió - nevezett be, elődöntők szintén most zajlanak. a döntőkön résztvevő országok nyolc-nyolc produkcióval szerepelhetnek majd. /mti/

--

14.45/ju

Tólsár

- 11 -

bb 23. őszi megyei könyvhetek megnyitója mezőkövesden

vid-ju la

1973. október 14.

vasárnap borsod megye nemrégiben városi rangot nyert településén, mezőkövesden nyitották meg az őszi megyei könyvhetek országos- és borsod megyei rendezvénysorozatát.

a művelődési ház nagytermében pataki istván, a városi tanács elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd nánási lászló, az elnöki tanács tagja, a szövetség felügyelőbizottságának elnöke és fábián zoltán, az írószövetség titkára szólt a könyv jelentőségéről, az olvasómozgalom kiterjesztéséről.

az ünnepi megnyitó alkalmából rendezett irodalmi műsorban közreműködött többek között fekete gyula, kalász lászló és csák gyula író, valamint a helyi művészeti együttesek.

az elkövetkező hetekben borsod megyében több mint fél-száz helyen tartanak író-olvasó találkozókat, megvitatják az olvasó néprért mozgalom eddigi eredményeit. /mt1/

--

bb 24. román nemzetiségi néprajzkiállítás gyulán

vid-ju la

1973. október 14.

a békés megyei románok élete, címmel nagyszabású nemzetiségi néprajzkiállítás nyílt vasárnap gyulán a dürer tereben. a román nemzetiség lakta békés megyei településekről összegyűjtött butorokat, edényeket, népviseleti tárgyakat és munkaeszközöket bemutató kiállítás ünnepi megnyitóján szilágyi péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára mondott beszédet.

a kiállítás nyitva lesz a magyarországi románok demokratikus szövetségének gyulán tartandó iv. kongresszusán is. /t1/

--

15.00/ju

- 12 -

bb 25. sznsz delegáció a balatonnál

vid-ju la

1973. október 14.

a szervezetek nemzetközi szövetsége budapesten üléselő központi bizottságának delegációja vasárnap a balatonra látogatott. több mint harminc ország küldöttével érkezett a látogatás első állomására, síófokra rév lajos, az okisz elnöke, fehér lajosné, az oszt nőbizottságának elnöke, szabó istván, a tot elnöke is. a balaton déli partjának, fővárosában, dr kiss józsef, a somogy megyei meszőv elnöke és harag jános, a síófoki áfész elnöke fogadta a vendégeket, akik megtekintették a vasárnap délelőtt is nyitva tartó síó áruházat. harag jános röviden tájékoztatta a vendégeket az áruház munkájáról, forgalmáról, ezután a szántód-révi kompon áthajóztak az északi part-ra, ahol a veszprém megyei meszőv vezetői fogadták és kalauzolták a vendégeket. a delegáció meglátogatta a tihanyi apátság templomát, hosszasan gyönyörködtek a szép kiltást nyújtó panorámában, majd az aszófői - több termelőszövetkezet társulásával épülő - borkombinátot keresték fel, ahol már megkezdődött a szőlőfeldolgozás. a sznsz delegációjának vasárnapi látogatása balatonfüreden ért véget, innen visszautaztak a fővárosba. /mt1/

--

bb 26. százéves a székesfehérvári istván király múzeum - centenáriumi kiállítás

vid-ju la

1973. október 14.

száz évvel ezelőtt, 1873-ban alakult meg székesfehérvárott a történelmi és régészeti egyesület, az istván király múzeum jogelődje, őse. a centenáriumi alkalmából vasárnap kiállítás nyílt az elmúlt évszázad emlékeiből, munkájáról. képek, dokumentumok mutatják be a múzeum gyűjtő és kutatómunkáját, régészeti és népművelési tevékenységét.

a kiállítást gönyei antal, a művelődésügyi minisztérium múzeumi főosztályának vezetője nyitotta meg.

/ folyt. köv. /

15.25/ju

101635

- 13 -

bb 26. / százéves ... 1. folyt./-ju

a székesfehérvári István király múzeum őse, ^{a/} történelmi és régészeti egyesület helytörténeti, régészeti, numizmatikai és néprajzi tárgyak gyűjtésére alakult. a leleteket először az 1879-es székesfehérvári országos ipari és mezőgazdasági kiállításon mutatták be. a kilencszáz évesekben a megyeháza két szobájában nyílt meg az egyesület első kiállítása, majd az akkori iskola-utcában kapott önálló otthont a gyorsan szaporodó gyűjtemény. jelenlegi - immár szűknek bizonyuló helyére - 1929-ben költözött a múzeum. ettől az időtől kezdődött meg a rendszeres régészeti, helytörténeti és néprajzi adatgyűjtés, valamint a múzeumi népművelési tevékenység is.

a felszabadulást követő időben - de különösen 1963 óta - rohamosan fejlődésnek indult a múzeumi kutató-, gyűjtőmunka. ettől az időtől kezdve napjainkig 505.800 darabbal gyarapodott a múzeum gyűjteménye, s jelenleg 700.000 darabos gyűjteménnyel az ország második leggazdagabb múzeumának számít.

a múzeum munkatársai komoly régészeti kutatómunkát is végeznek. római kori ásatásoknak - a táci gorsiumnak és a dunaujvárosi intercisának - a híre már az országhatárokon túl is eljutott. székesfehérvár történelmi belvárosában a középkor emlékei után kutatnak - nagy sikerrel. az elmúlt években többek között felfedezték Géza fejedelem feltételezett szálláshelyének maradványait, s jelentős adatokkal gazdagították a város és az ország középkori történelmét. komoly kutatásokkal igyekeznek feltárni a bronzkori földvárakat, s megismerni a velencei-tó környékének múltját. a múzeum kiállításainak híre az ország minden részébe eljutott. 1963 óta 75 tárlatot rendeztek, amelyeket több mint egymilliókétszázhatvannégyezer néző tekintett meg. /mt1/

bb. 27. nagyszabású szüreti felvonulással ért véget a tokaj fennállásának 900. évfordulóján tartott rendezvénysorozat

vid il la

verőfényes vasárnap délelőtt tartották meg az immár hagyományos szüreti felvonulást Tokajban. a községbe, nemcsak a zárt borvidék községeiből, de Borsodból, Szabolcshól, az ország különböző vidékeiről több mint ötezren érkeztek.

/folyt.köv./

- 14 -

bb. 27./ nagyszabású ... folyt./ il

a szüreti felvonulást, amely egyben a fennállásának 900. évfordulóját ünneplő Tokaj gazdag rendezvénysorozatának záróünnepsége is volt, megtekintette az MSZBT meghívására hazánkba tartozkodo szmbt küldöttség, élén J. F. Karpovával, az OSZSZSZK miniszterelnökhelyettesével, az szmbt alelnökével, a vendégeket elkísérte Nagy Mária az MSZBT főtájkára valamint Deme László, a Borsod megyei pártbizottság titkára is.

az ünnepi díszbe öltözött Tokajban a fináncdomb lábánál felállított díszemlényről tekintették meg a szovjet vendégek a színpompás felvonulást, a megyei, a járási és a helyi párt-, állami szervek, a Tokaj-hegyalján gazdálkodó szőlőtermelő gazdaságok vezetőivel együtt.

a csaknem két kilométer hosszú menetet Lovapandérium nyitotta meg, majd népviseletbe öltözött csoportok következtek. felvonultak a Tokaji szakmunkásképző intézet fiataljai korszerű szőlőművelő eszközökkel, míg a Tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát 25 gépkocsiján szemléltette a szőlőművelés egyes állomásait.

a látványos menet a zárt borvidékhez tartozó községek, mád, Tállya, Mezőzombor fiataljainak felvonulása zárta be. a menet a Bodrog-parton társadalmi munkával létrehozott béke-ligetbe vonult, ahol ünnepi gyűlésen zárták be a hatnapos Tokaji jubileumi rendezvénysorozatot.

a gyűlésen részt vettek az MSZBT küldöttség is, akiket Gintner József, a nagyközségi pártbizottság titkára üdvözölt, majd Imre Gyula országgyűlési képviselő, a Szerencsi járási pártbizottság első titkára összegezte a rendezvénysorozat jelentőségét.

az ünnepi gyűlésen felszólalt J. F. Karpova is, méltatva a szovjet-magyar barátságot. végül a művészeti együttesek a régi hegyaljai hagyományokat felelevenítve rigmusokkal köszöntötték a házigazdákat - a járási és a helyi párt- és állami vezetőket, majd csárdásra kérték fel a szovjet vendégeket.

a hagyományos Tokaji szüret napot szabadtéri szüreti bál zárta. /mt1/

..-

- 15 -

bb 28. az ndk-ba utazott féléves munkára a szot dél-balatoni igazgatóságának 54 dolgozója

vid bh la

1973. október 14.

a szot dél-balatoni igazgatóságának ötvennégy dolgozója vasárnap az ndk-ba utazott féléves munkára. a két szakszervezet között létrejött megállapodás alapján szakácsok, cukrászok, felszolgálók, takarítók állnak munkába az ndk déli részén lévő szakszervezeti üdülőkben és itt dolgoznak április közepéig. az első ilyen munkavállalás célja, hogy a balaton déli partján lévő szot üdülőkben dolgozók nyelvet tanulhassanak, megismerkedjenek az ottani szokásokkal és hazahozzák majd hasznosítsák a jó módszereket./mti/

--

bb 29. turák vasárnapja fejér megyében - kirándulók ezrei a vértésben

vid bh la

1973. október 14.

fejér megyében vasárnap ideális kiránduló idő köszöntött a természetkedvelőkre. több ezer turista kereste fel a megye legszebb kirándulóhelyeit. a megye minden természetjáró szakosztálya szervezett kirándulást, országjárást.

az őszi velencei-tó is sok kirándulót csalogatott. a tó északi partján a romantikus kis falvakban - nadap, sukoró és pákozdi környékén - még tartott a háztáji szüret, az újbor kezelése - így a kirándulók belülről is megcsodálhatták az eredeti szépségű évszázados pincesor öreg prэшázait, a borfeldolgozó szerszámokat, eszközöket. /mti/

--

bb 31. hatezer hektárról takarították be a kukoricát vasárnap a fejér megyei földeken

vid bh la

1973. október 14.

a fejér megyei nagyüzemi gazdaságok és a tsz gazdák elhatározták, hogy addig nem tartanak pihenőnapot, amíg biztos helyre nem kerül az idei termés. ezért vasárnap is megyeszerte dolgoztak a betakarítógépek, főként a kukoricatáblákon volt nagyüzem. adapterek, kukoricakombájnok törték a jövő évi takarmánynakvalót. a szorgos munka eredményeként a dunántul legnagyobb kukoricatermelő megyéjében estére hatezer hektárral csökkent a betakarításra váró terület nagysága./mti/

--

- 16 -

16.25 bh

10/16/73

bb 30. a hegyaljai szőlőművelés és borászat története

vid bh la

1973 október 14.

címmel nyílt kiállítás vasárnap sárospatakon, a rákóczi muzeumban.

az évszázados boltives pincerészben bemutatták a zárt borvidékhez tartozó községekben összegyűjtött szőlőművelő szerszámokat, a különböző alakú metszőkéseket, kapákat, a köves talaj megművelésére használt ugynevezett kétágukat. történeti sorrendbe állítva ismertetik a hegyaljai kádárok termékeit, a meszelyt, a csobolyót, a bor feltöltésénél alkalmazott lihót. nagyméretű fényképeken szemléltetik a rekonstrukció során kialakult nagyüzemi szőlőtáblákat, s az ott alkalmazott különböző művelési módokat, a korszerű borkezelés eszközeit.

több mint kétszáz különböző tárgyból álló kiállítást a borsodmegyei muzeumi hónap keretében dr. Balassa Iván, a mezőgazdasági muzeum főigazgató-helyettese nyitotta meg. /mti/

--

bb 32. ünnepi műszak a békési földeken

vid bh la

1973. október 14.

vasárnap békés megyében a becslések szerint legalább 800 vagon cukorrépat takarítottak le s adták át a cukorgyári telepeken. a közös és a háztáji földekről mintegy 5 ezer hektár kukoricatermését küldték biztos fedél alá, s az őszibúza vetésterülete legalább öt ezer hektárral gyarapodott. a mezőhegyesi, a szarvasi állami gazdaságban, a füzesgyarmati vörös csillag, az orosházi új élet tsz-ben és számos más kollektív gazdaságban hétköznapi szorgalommal dolgoztak vasárnap a mezők munkásai./mti/

--

bb 33. ifjúsági klubvezetők tanfolyama székesfehérvárott

vid bh la

1973. október 14.

országszerte mind népszerűbbek az ifjúsági klubok. a klubvezetők azonban legtöbbször minden képzettség nélkül kerülnek a létesítmény élére, oktatásuk, képzésük, továbbképzésük megoldatlan. fejér megyében - ahol hatvan működési engedéllyel rendelkező ifjúsági klubot tartanak nyilván, - indít az ifjúsági klubvezetők részére.

/folyt. köv./

- 17 -

16.30 bh

10/16/73

bb 33. /ifjúsági ... folyt./ bh

a megyei művelődési központban - székesfehérvárott - vasárnap kezdődött meg a tanfolyam. célja, hogy az ifjúsági klubvezetők olyan elméleti, gyakorlati ismerethez jussanak, amelyek birtokában nagyobb hozzáértéssel végezhetik majd munkájukat.

a tanfolyamot sikerrel befejezők az egész megyére érvényes klubvezetői igazolványt kapnak. az első foglalkozáson ötven fiatal vett részt./mti/

--

bb 34. felhasználható 19 óra után!

a szovjet hadsereg művészegyüttesének jutalomműsora a mecseki szénbányászoknak

vid bh la

1973. október 14.

a szovjet hadsereg száztagu ének-, zene- és táncegyüttese a mecseki szénbányák szakszervezeti és kisz bizottságának meghívására pécselt és komlón három hangversenyt ad a bányászok és családtagjaik szórakoztatására. az első vendégszereplésre vasárnap este, a pécsi puskin művelődési házban került sor. hétfőn komlón mutatja be magas színvonalú műsorát az együttes, majd kedden újból pécselt lépnek fel, a bányász lakosu meszes józsef attila művelődési házban./mti/

--

bb 35. óvatos kiránduló forgalom budapest környékén - enyhül az idő

ö sb gg bh la

1973. október 14.

a meteorológiai jelentések szerint gyors változások alakították a kárpát medence időjárását, szombaton a hegyekben még havaseső esett, de vasárnap megkezdődött a délnyugati enyhe légtömegek beáramlása. ennek eredménye, hogy a vártnál erősebb volt a felmelegedés. az ország keleti és délkeleti részén 20-21 fokos hőmérsékletek alakultak ki, s a legmelegebbet, 22 fokot békéscsabán mérték.

/folyt. köv./

- 18 -

10/17/25

bb 35. /óvatos kiránduló ... folyt./ bh

vasárnap délutánra budapest is 18 fokig emelkedett a levegő hőmérséklete, s ragyogó napsütés árasztotta el a fővárost és környékét. tulajdonképpen jó kirándulói idő volt, de a fővárosiak tartva a hétfői zord időjárástól - nagyon óvatosak voltak. a legmerészebbek a fogaskerekű vasúttal utaztak a szabadba, s így a hétköznap szokásos 15 helyett 12 percenként kellett indítani a szerelvényeket. a távolabbi kirándulók helyek autóbuszforgalma már meglehetősen gyér volt, s a kirándulók száma a libegőn is alig a felét érte el a múlt vasárnap forgalomnak. a napsütés élvezetét a fővárosiak inkább kirakatsnézési sétákkal kötötték össze, s főként a belvárosban, a rákóczi uton és a körutakon volt nagy forgalom. sokan keresték fel az állatkertet, ahol még a szabadban nézhették meg a forró égővi vadállatok jelentős részét, az oroszlanokat, tigriseket és egyéb ragadozókat. a téliesítés egyébként már az állatkertben is megkezdődött, így fűtött, védett helyen tartózkodnak a majmok, s a hüllőház meleg terráriumában téli szállásra kerültek az óriáskigyók és a ritka rovarok, amelyeket nemcsak infralámpák, hanem speciális talajfűtők is melegítenek.

a meteorológiai jelzések szerint a délnyugati meleg beáramlás határozza meg a kárpát medence időjárását a következő napokban is. a meleg levegő meglehetősen párás, így várhatóan felhőkre, szórványos esőkre lehet számítani, elsősorban az ország délnyugati részén. gyengül az éjszakai lehülés, hétfőn napközben 13-18 fok várható./mti/

--

bb 36. millenniumi bélyegkiállítás esztergomban

vid berdéné gg bh la

1973. október 14.

esztergomban hét felnőtt és öt ifjúsági körben mintegy 1000 bélyeggyűjtő működik. vasárnap a város millenniuma tiszteletére országos bélyegkiállítást rendeztek a technika házában. harminckilencen mutattak be a hajózást, a természetjárást, a bányászat, a sport fejlődését és sok más érdekes témát ábrázoló gyűjteményük mellett esztergomi vonatkozású anyaqokat./mti/

--

- 19 -

10/17/25

bb 37. felhasználható : 19 óra után!

hangversenynap hódmezővásárhelyen

vid bh la

1973. október 14.

a hagyományos vásárhelyi hetek - amelyet visszatérően megrendeznek a város felszabadulásának évfordulója alkalmából - idei rendezvénysorozata új, kiemelkedő programmal gazdagodott. a liszt ferenc zeneművészeti főiskola budapesti, szegedi, miskolci, debreceni, pécsi és győri tanárképző tagozatainak országos kamarazenei fesztiválját három napon keresztül hódmezővásárhelyen rendezték meg. befejezésül vasárnap délelőtt a tornyai jános muzeumban adtak koncertet a leendő zenetanárok, este pedig az állami zeneiskolában záró hangversennyel ért véget az országos kamarazenei fesztivál, amelyen mintegy 30 művet tolmácsoltak a tanárképző tagozatos hallgatók./mti/

--

bb 38 . felhasználható : 19 óra után!

befejeződött a szegedi egyetemi színpad kilencnapos előadás-sorozata

vid bh la

1973. október 14.

a magyar amatőr színjátszás történetében szinte egyedülálló programot zárt vasárnap este a kiváló együttes címmel kitüntetett szegedi egyetemi színpad. kilenc egymást követő estén a józsef attila tudományegyetem nagy előadótermében, valamint kish klubjában hét produkcióból tizenhárom előadást tartottak. az örök elektra, a stáció, a thermidor, a petőfi-rock s egyéb művek felújítása mellett egy új darabot is bemutatottak, amelyet sarkadi imre ,, kőműves kelemen,, című töredék drámájából állítottak össze paál istván művészeti vezető rendezésében.

a hagyományos színházi eszközöket, a díszletet, a jelmezt, a maszkot nélkülöző előadások elsődleges célja az volt, hogy a nézők a művek tartalmára, mondanivalójára összpontosítsák figyelmüket, s szinte bekapcsolódjanak az egyes produkciókba.

a szegedi egyetemi színpad együttese október 15-től részt vesz a budapesti művészeti hetek nemzetközi amatőr színjátszó fesztiválján . utána lengyelországba utazik és wroclaw-ban a iv. egyetemi és avantgard színházak fesztiválján szerepel./mti/

--

- 20 -

17.06 bh

Tó1725

bb. 39. sznsz ülészak a takarékos és hitelösszekötő bizottság ülése

i sb/il la

dr. mauritz bonownak, az sznsz elnökének elnökletével vasárnap a takarékos és hitelösszekötő bizottság tanácskozással folytatódott a szövetkezetek nemzetközi szövetségének budapesti ülészaka a duna intercontinental szállóban. patay jános, a szövetség elnökhelyettese üdvözölte a bizottság tagjait, majd ismertette a magyar takarékszövetkezetek helyzetét. a többi között elmondotta, hogy magyarországon a szövetkezésnek ez a formája közkedvelt és dinamikusan fejlődik. a vidéki települések 80 százalékában működik takarékszövetkezet, amelyek összesen egymillió tagot számlálnak, szolgáltatásaikat azonban ennél is sokkal többen veszik igénybe. a takarékszövetkezetek az országos betétállomány 12 százalékát kezelik, ez több mint hatmilliárd forint. jelentős szerepük a mezőgazdasági kisárutermelés hitelezésében, a falusi háztartások korszerűsítésében - közvetve a lakásépítésben és felújításban, s újabb erőteljesen fejlődik biztosítási tevékenységük is.

a vitában az usa küldötte felhívta a figyelmet a fejlődő országok mezőgazdasági hitelezésének növelésére, mert a helyzet még korántsem kielégítő.

az nszk-beli felszólaló kifejtette, hogy alapvető probléma a megfelelő információk hiánya. ezért pontosan fel kell mérni az igényeket és azt is, hogy ezek az országok milyen biztosítékokat nyújthatnak a hitelek visszafizetésére és célszerű felhasználására. a bizottság japán tagja kérte, hogy az információk gyűjtésében tegyék szorosabbá az együttműködést főként a fao-val és az ilo-val.

a bizottság határozatot hozott arról, hogy a z információk gyűjtését valamennyi szövetkezeti bank és hitelszervezet tekintse saját feladatának, az összegezéshez pedig az sznsz londoni titkársága nyújtson segítséget. a bizottság jövő évi ülése majd elsősorban a fejlődő országok takarékos és hitelszövetkezeti mozgalmainak támogatásáról tárgyal, s egyik előadónak mcnamarát, a világbank elnökét kérték fel.

/folyt.köv./

X X X

- 21 -

Tó1720

bb. 39./ sznsz ... folyt./ 11

a budapest sznsz ülészak programja vasárnap délután a lakásszövetkezeti bizottság hétfői és keddi üléseinek előkészítésével folytatódott.

e testület végrehajtó bizottsága megállapodott abban, hogy a hétfői tanácskozás legfontosabb témájaként a lakás-építő szövetkezetek finanszírozási kérdése kerüljön napirendre. a bizottság fontos célja hogy összehasonlitsa a különböző országok lakásépítési gyakorlatában alkalmazott módszereket és megjelölje melyeknél a legkedvezőbbek a lakásépítési költségek, a lakbérek és a hiteltörlesztési kamatfeltételek. megvizsgálják azt is, miképpen lehetne az építő szervezeteket érdekeltté tenni, hogy a szövetkezeti lakásokat az önköltséghez közeli áron vásárolhassák meg a szövetkezeti tagok./mti/

--

bb. 40. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 14-én, vasárnap

1. telefondoktor
 2. martinek józsef tárlata
 3. alföldi vadászok
 4. szolnoki képzőművészek
 5. vasárnapi szüretelők
 6. dr. szakács ödön belgrádba utazott
 7. hazaérkezett a vöröskeresztes küldöttség
 8. kiss dezső münchenbe utazott
 9. távfűtés
 10. hazai erőművek
 11. halálos balesetek
 12. időjárás
 13. csokonai emlékiállítás
 14. finn képzőművész
 15. kiállítások
 16. paprikamentés
 17. szijgyártó kiállítás
 18. régészek pécsett
 19. békési grafikusok
 20. gaburek károly kiállítása
 21. győri fotóművész
 22. arany páva
 23. őszi m. könyvhetek
 24. román néprajzkiállítás
 25. sznsz delegáció a balatonnál
- /folyt.köv./

- 22 -

Tó 1820

b. 40./ belföldi folyt./ 11

26. istván király muzeum
27. szüneti felvonulás
28. vendéglátóipari dolgozók utaztak az ndk-ba
29. turák
30. hegyaljai szőlőműv. - kiállítás
31. kukorica
32. ünnepi műszak a békési földeken
33. ifju klubvezetők tanfolyama
34. szovjet hadsereg műv. együttese
35. óvatos kiránduló forgalom
36. müncheni bélyegkiállítás
37. hangversenynap
38. szegedi egyetemi színpad
39. takarékszövetkezetek
40. hírjegyzék

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő burján sándor
szerkesztette : lakatos erzsébet

--

- 23 -

Tó 1820